

Sygn. akt IV KK 378/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 9 grudnia 2015 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Jerzy Grubba (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Zbigniew Puzkarski

SSN Dorota Rysińska

Protokolant Danuta Bratkrajc

w sprawie przeciwko **A. P.**

skazanemu z art. 216 § 1 k.k. i in.

po rozpoznaniu w Izbie Karnej w dniu 9 grudnia 2015 r.

na posiedzeniu w trybie art. 535 § 5 kpk

kasacji wniesionej przez Prokuratora Generalnego na korzyść skazanego

od wyroku Sądu Rejonowego w T.

z dnia 28 kwietnia 2015 r.

**uchyla zaskarżony wyrok w części dotyczącej wymierzenia
kar za czyny z art. 216 § 1 kk oraz rozstrzygnięcie o obowiązku
określonym w pkt 7 tego wyroku i w tym zakresie przekazuje
sprawę do ponownego rozpoznania Sądowi Rejonowemu w T.**

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 28 kwietnia 2015r. Sąd Rejonowy uznał **A. P.** za winnego
tego, że:

1/ w dniu 9 maja 2014 roku w T. poprzez szarpnięcie E. P. za lewe ramię doprowadził do jej upadku, w wyniku czego E. P. doznała obrażenia ciała w postaci podbiegnięcia krwawego powłok lewego ramienia, które to obrażenie ciała naruszyło prawidłowe funkcjonowanie uszkodzonego narządu ciała na okres do 7 dni to jest uznał oskarżonego za winnego popełnienia czynu z art. 157§2 k.k. i za to na mocy art. 157§2 k.k. wymierzył oskarżonemu karę miesiąca pozbawienia wolności,

2/ w dniu 9 maja 2014 roku w T. znieważył E. P. i M. Ł. wypowiadając w ich obecności i pod ich adresem, że są „k...”, to jest uznał oskarżonego za winnego popełnienia przestępstwa z art. 216§ 1 k.k. i za to na mocy art. 216§1 k.k. wymierzył oskarżonemu karę miesiąca pozbawienia wolności,

3/ w okresie od 13 czerwca 2014 roku do 17 czerwca 2014 roku działając w podobny sposób, w krótkich odstępach czasu, znieważył E. P. wysyłając do E. P. wiadomości tekstowe sms zawierające słowa znieważające E. P. a to:

- w dniu 13 czerwca 2014r. znieważył E. P. wysyłając do niej wiadomości tekstowe sms w której nazywał ją „psychopatką”, „mniej niż zero” i „marginesem społecznym”,

- w dniu 15 czerwca 2014r. znieważył E. P. wysyłając do niej wiadomość tekstową - sms, w której nazywał ją „mniej niż zero”,

- w dniu 17 czerwca 2014r. znieważył E. P. wysyłając do niej wiadomość tekstową - sms w której nazywał ją „mniej niż zero”,

to jest uznał oskarżonego A. P. za winnego popełnienia czynu z art. 216§1 k.k. w zw. z art. 91§1 k.k. i za to na mocy art. 216§1 k.k. wymierzył oskarżonemu karę miesiąca pozbawienia wolności,

4/ w okresie od 25 stycznia 2014 roku do 6 lipca 2014 roku działając w podobny sposób, w krótkich odstępach czasu, znieważył M. Ł. wysyłając do M. Ł. wiadomości mailowe zawierające słowa znieważające M. Ł., a to:

- w dniu 25 stycznia 2014r. znieważył M. Ł. wysyłając do niej wiadomość mailową, w której nazywał ją „świnia”, „szmata”,

- w dniu 20 lutego 2014r. znieważył M. Ł. wysyłając do niej wiadomość mailową, w której nazywał ją „ścierwem”, „gówniarą” i „matolem”,

- w dniu 22 marca 2014r. znieważył M. Ł. wysyłając do niej wiadomość mailową, w której nazywał ją „złodziejką” i „mniej niż zero”,
 - w dniu 23 maja 2014r. znieważył M. Ł. wysyłając do niej wiadomość mailową, w której nazywał ją „mniej niż zero”, „złodziejką” i „nierobem”,
 - w dniu 15 czerwca 2014r. znieważył M. Ł. wysyłając do niej wiadomość mailową, w której nazywał ją „marginesem społecznym”,
 - w dniu 6 lipca 2014r. znieważył M. Ł. wysyłając do niej wiadomość mailową, w której nazywał ją „głupcem” i „najgorszym śmieciem”,
- to jest uznał oskarżonego A. P. za winnego popełnienia czynu z art. 216§1 k.k. w zw. z art. 91 § 1 k.k. i za to na mocy art. 216§1 k.k. wymierzył oskarżonemu karę 2 miesięcy pozbawienia wolności.

W miejsce wymierzonych kar jednostkowych pozbawienia wolności wymierzono A. P. karę łączną 2 miesięcy pozbawienia wolności, której wykonanie warunkowo zawieszono na okres próby wynoszący 2 lata. Wyrok zawiera też rozstrzygnięcia o zobowiązaniu oskarżonego na mocy art. 72§1 pkt 7a k.k. do powstrzymania się od kontaktowania się w okresie próby z pokrzywdzonymi E. P. i M. Ł. w jakiegokolwiek formie oraz na mocy art. 46§1 k.k. orzeczono od oskarżonego na rzecz pokrzywdzonej E. P. kwotę 1.000 złotych tytułem zadośćuczynienia za doznaną krzywdę.

Orzeczenie to uprawomocniło się niezaskarżone przez żadną ze stron.

Kasację od tego wyroku, na korzyść skazanego, w części dotyczącej orzeczenia o karze za czyny z art. 216§1 k.k. wywiódł dopiero Prokurator Generalny.

Zarzucił w niej:

- rażące i mające istotny wpływ na treść wyroku naruszenie przepisu prawa karnego materialnego, a mianowicie art. 216§1 k.k., polegające na wymierzeniu oskarżonemu za popełnienie trzech jednostkowych czynów określonych w tym przepisie kary pozbawienia wolności, a więc kary nieprzewidzianej w jego sankcji.

Podnosząc powyższe skarżący wniósł o uchylenie wyroku w zaskarżonej części i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Rejonowemu w T.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Kasacja jest oczywiście zasadna, tak jak wymaga tego art. 535§5 k.p.k.

Bezsprzecznie ma rację skarżący, że w niniejszej sprawie doszło do rażącego naruszenia prawa materialnego – art. 216§1 k.k. – poprzez wymierzenie skazanemu kar rodzajowo surowszych niż przewidziane sankcją tego przepisu. Zgodnie z treścią tego przepisu wobec sprawcy przestępstwa z art. 216§1 k.k. możliwe jest wymierzenie jedynie kar ograniczenia wolności lub grzywny, a nie kary pozbawienia wolności, co zrobił Sąd w niniejszej sprawie.

Powyższe musiało skutkować uchynieniem wyroku w zaskarżonej części, a więc w odniesieniu do wymierzonych kar jednostkowych pozbawienia wolności w **pkt 2, 3 i 4**. Konsekwencją uchynienia tych kar jednostkowych będzie rozwiązanie z mocy prawa orzeczenia o karze łącznej, lecz wymierzona za czyn z art. 157§2 k.k. (pkt 1 wyroku) kara pozbawienia wolności, nadal pozostanie warunkowo zawieszona na okres próby wynoszący 2 lata, wszak warunkowe zawieszenie wykonania kary łącznej oznacza, że sąd zastosował instytucję warunkowego zawieszenia wykonania także do poszczególnych kar jednostkowych, wymierzonych za zbiegające się przestępstwa (vide: uchwała Sądu Najwyższego z dnia 21 listopada 2001r. w sprawie sygn. akt I KZP 14/200 – OSNKW 2002/1-2/1).

Nie ma podstaw do uchynienia orzeczenia o zadośćuczynieniu z art. 46§1 k.k. – pkt 8, jak wynika bowiem z uzasadnienia wyroku pozostaje ono w związku ze skazaniem za czyn z art. 157§2 k.k.

Uchylić natomiast należało obowiązek nałożony na skazanego w pkt 8 wyroku, skoro wskazano w nim pokrzywdzone czynami z art. 216§1 k.k.

Przy ponownym rozpoznawaniu sprawy Sąd zobowiązany będzie jeszcze raz przeanalizować sytuację prawną oskarżanego, a w szczególności wymierzyć mu przewidziane w ustawie kary jednostkowe i łączną, przy czym nowo wymierzone kary nie będą mogły przekroczyć progu dolegliwości określonego przez kary orzeczone w uchylonym wyroku – zakaz *reformationis in peius* (w obliczu ewidentnej trudności ukształtowania takiej kary, z pewnością rozważyć tu trzeba możliwość warunkowego zawieszenia wykonania kary ograniczenia wolności – art. 69§1 k.k. orzekany przy zastosowaniu art. 4§1 k.k.). Ponownego rozstrzygnięcia będzie wymagało też nałożenie obowiązku z art. 72§1 pkt 7a k.k.

Kierując się przedstawionymi względami, Sąd Najwyższy orzekł, jak na wstępie.

kc